



ที่ พณ ๐๖๐๒/ ๓๓๑๑ ๙

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Gathering of Cairns Group Ministers)
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๑๕๗๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. แถลงการณ์ของรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Gathering of Cairns Group Ministers) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ เห็นชอบในหลักการต่อร่างแถลงการณ์ของการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ ครั้งที่ ๔๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมรับรองร่างแถลงการณ์ของการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ ครั้งที่ ๔๒ ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างแถลงการณ์ของการประชุมกลุ่มแครนส์ ครั้งที่ ๔๒ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการปรับแก้ดังกล่าวตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๒ ออสเตรเลียในฐานะผู้ประสานงานกลุ่มแครนส์ แจ้งกำหนดจัดการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ ครั้งที่ ๔๒ เพื่อหารือและร่วมกันผลักดันการเจรจาเขตการค้าเสรีให้มีข้อสรุปหรือมีความคืบหน้าอย่างมีนัยสำคัญก่อนการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ (12th Ministerial Conference Meeting: MC12) ต่อมาออสเตรเลียประสานแจ้งเปลี่ยนแปลงชื่อการประชุมเป็นการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal Gathering of Cairns Group Ministers) และได้จัดการประชุมดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ซึ่งมีรัฐมนตรีและผู้แทนจากประเทศสมาชิกเข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๐ ประเทศ* รวมทั้งผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) มอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ (นายสรเรณู สมะลาภา) เป็นหัวหน้าผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

* กลุ่มแครนส์ ประกอบด้วยสมาชิก ๑๙ ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย บราซิล แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา กัวเตมาลา อินโดนีเซีย มาเลเซีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ปารากวัย เปรู ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ ไทย อุรุกวัย และเวียดนาม และมียูเครนเป็นประเทศผู้ร่วมสังเกตการณ์ (Observer)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การรับรองแถลงการณ์ของรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองซึ่งเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากมีนัยสำคัญเชิงนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

-

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ในการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์อย่างไม่เป็นทางการ ที่ประชุมเห็นพ้องว่าการลดการอุดหนุนสินค้าเกษตรที่บิดเบือนการค้า ควรเป็นผลลัพธ์ด้านการเจรจาสินค้าเกษตรที่ยอมรับได้ในการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ โดยกรอบการเจรจาเรื่องการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตรที่จัดทำโดยกลุ่มแครนส์สามารถนำไปเป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจาเพื่อลดการอุดหนุนที่บิดเบือนการค้าสำหรับประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกได้ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังคงให้ความสำคัญกับการปฏิรูปทุกสาขาของการเจรจาสินค้าเกษตรอย่างเท่าเทียม อาทิ การเปิดตลาดสินค้าเกษตร การส่งเสริมความโปร่งใสในการแข่งขันการส่งออก รวมทั้งการยกเว้นการใช้มาตรการห้ามและจำกัดการส่งออกสำหรับอาหารที่ซื้อโดยโครงการอาหารโลก ทั้งนี้ กลุ่มแครนส์ต้องขยายความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์กับสมาชิกนอกกลุ่ม อาทิ สหภาพยุโรป กลุ่มแอฟริกา กลุ่มประเทศแอฟริกา แคริบเบียนและแปซิฟิก เพื่อให้สามารถบรรลุผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ ตามที่กลุ่มแครนส์ผลักดันได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในโอกาสนี้ ผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกได้กล่าวขอบคุณกลุ่มแครนส์ที่มีส่วนร่วมในการผลักดันการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรมาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นย้ำให้มีการปฏิรูปการเจรจาสินค้าเกษตรให้เป็นรูปธรรมหลังการเจรจายาวนานกว่า ๒๐ ปี และเห็นว่าข้อเสนอของกลุ่มแครนส์ในการลดการอุดหนุนสินค้าเกษตรที่บิดเบือนการค้า สามารถเป็นพื้นฐานของผลลัพธ์ในการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ ได้นอกจากนี้ การร่วมมือระหว่างกลุ่มแครนส์และกลุ่มแอฟริกาเป็นจุดเริ่มต้นที่จะช่วยให้สมาชิกองค์การการค้าโลกสามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นประโยชน์ต่อทุกประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศด้อยพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา และเป็นสัญลักษณ์ที่เรียกความเชื่อมั่นต่อองค์การการค้าโลกด้วย

๔.๒ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ (นายสรรเสริญ สมะลาภา) ได้กล่าวถ้อยแถลงเพื่อแสดงเจตนารมณ์ของไทยในการผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก อาทิ การสนับสนุนให้การค้าสินค้าเกษตรเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรม มีความโปร่งใส การลดการบิดเบือนทางการค้า การสนับสนุนให้มีข้อสรุปในการสำรองสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหารเพื่อให้ไม่กระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศสมาชิกอื่น ตลอดจนการลดอุปสรรคทางการค้า โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับท่าทีของสมาชิกกลุ่มแครนส์ ทั้งนี้ ได้เสนอให้กลุ่มแครนส์สร้างพันธมิตร “เพื่อนกลุ่มแครนส์” (Friends of Cairns Group) เพื่อผลักดันให้ข้อเสนอของกลุ่มได้รับการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น

๔.๓ ที่ประชุมได้รับรองแถลงการณ์ของรัฐมนตรีกลุ่มแครนส์ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงชื่อเอกสารตามชื่อการประชุม อย่างไรก็ตาม ยังคงมีสาระสำคัญตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้มีการปรับปรุงแถลงการณ์ดังกล่าว โดยมีประเด็นเพิ่มเติมที่ ดังนี้

๔.๓.๑ เน้นย้ำถึงการปฏิรูปการเจรจาสินค้าเกษตร ได้แก่ การอุดหนุนภายใน การเปิดตลาด และการแข่งขันการส่งออก ให้ความสำคัญก้าวหน้าและเป็นไปอย่างสมดุล และเพื่อให้บรรลุวาระ ค.ศ. ๒๐๓๐ และเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔.๓.๒ เรียกร้องให้มีข้อตัดสินใจของรัฐมนตรีในการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ ที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตรที่บิดเบือนการค้าและการผลิต ที่มีความทะเยอทะยานอย่างเพียงพอและเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ผลักดันให้ข้อเสนอของกลุ่มเคร์นส์เรื่องกรอบการเจรจาการอุดหนุนภายในเป็นพื้นฐานให้สมาชิกนำไปหารือต่อไป

๔.๓.๓ ยืนยันถึงความสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินการตามพันธกรณีด้านความโปร่งใส โดยเฉพาะมาตรา ๑๘^๖ ของความตกลงว่าด้วยการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการแจ้งการอุดหนุนภายใน โดยให้สำนักเลขาธิการองค์การการค้าโลกปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและพัฒนาเครื่องมือวิเคราะห์การอุดหนุนภายในของประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. ผลกระทบ

๕.๑ การเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์อย่างไม่เป็นทางการของไทยถือเป็นการส่งสัญญาณและประกาศเจตนารมณ์ในระดับนโยบายที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดผลลัพธ์การเจรจาเกษตรสำหรับการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๑๒ โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้บริโภคสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕.๒ แฉงการณ์ของการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็นการมุ่งเน้นการปฏิรูปการเจรจาสินค้าเกษตรให้มีความสมดุลและเป็นธรรม โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ ในการลดความยากจนและยุติความหิวโหย หากประเด็นเหล่านี้มีความคืบหน้าจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายตลาดสินค้าเกษตรของไทยในฐานะประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญของโลก เนื่องจากที่ผ่านมาหลายประเทศที่ใช้นโยบายอุดหนุนการเกษตรที่บิดเบือนการค้า ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกผันผวน และกระทบต่อประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรเช่นไทย นอกจากนี้ การเน้นย้ำพันธกรณีที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกแจ้งข้อมูลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ถือเป็นพันธกรณีที่ไทยและสมาชิกองค์การการค้าโลกทุกประเทศต้องปฏิบัติตาม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสอันจะนำไปสู่การปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตรได้อย่างแท้จริง

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ

๖.๑ การเปลี่ยนแปลงชื่อการประชุมจากการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์ ครั้งที่ ๔๒ เป็นการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์อย่างไม่เป็นทางการ

๖.๒ ผลการประชุมรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์อย่างไม่เป็นทางการ

๖.๓ แฉงการณ์ของรัฐมนตรีกลุ่มเคร์นส์ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักการค้าสินค้า

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๐๗ ๗๖๐๔

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๒๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Agri.dtn@gmail.com

^๖ มาตรา ๑๘ กำหนดให้ประเทศสมาชิกแจ้งการใช้มาตรการการอุดหนุนในระยะเวลาที่เหมาะสมต่อสำนักเลขาธิการองค์การการค้าโลก เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเจรจาการปฏิรูปการค้าสินค้าเกษตร